

Hoogwaardige technologie, vernieuwende operationele concepten & de onmisbare mens *De Dertigers en het CDJA bezoeken de Landmacht*

Op vrijdag 21 juni bezochten De Dertigers en het CDJA de Bernhardkazerne te Amersfoort voor een werkbezoek aan de landmacht. Ze bezoeken dit jaar de landmacht, luchtmacht en marine en sluiten deze reeks af met een bezoek aan defensie minister Ank Bijleveld. De groep wordt op deze zonnige vrijdagmiddag bij de poort van het terrein ontvangen door Gijs van Gent en meegenomen naar het oude officiers eetlokaal voor een lunch. Daar ontmoeten ze de Commandant Landstrijdkrachten, de luitenant-generaal Leo Beulen de keynote speaker van de dag.

Beulen opent zijn presentatie met de bijsluiter dat hij zo normaal Nederlands zal proberen te spreken, immers bij defensie worden er veel afkortingen gebruikt. Na deze geruststelling wordt afgetrapt met de drie taken; Het beschermen / verdedigen van Nederland en haar bondgenoten, Het beschermen en bevorderen van de internationale rechtsorde en stabiliteit en de overheid (bijvoorbeeld provincies en gemeenten) ondersteunen bij rechtshandhaving, rampenbestrijding en humanitaire hulp, nationaal en internationaal. Een grote uitdaging voor de landmacht ligt nu bij het vinden van genoeg personeel. Er zijn veel openstaande vacatures en door de oprichting van nieuwe eenheden om de effecten van de bezuinigingen te repareren komen er alleen maar nieuwe vacatures bij. De Commandant geeft aan dat het vechten is om arbeidskrachten in deze arbeidsmarkt. Het is moeilijk om de doelgroepen te bereiken, bijvoorbeeld het percentage van 14% vrouw moet omhoog. De tekorten in het personeel hebben verstrekkende gevolgen, voor de inzetbaarheid van onderdelen. Later op die dag merken we de impact hiervan ook bij het Simulatiecentrum Land (SimCen Land).

Daarnaast dienen nieuwe dreigingen zich aan en keren oude terug. Zo was de bescherming van het eigen en NAVO bondgenootschappelijke grondgebied de afgelopen jaren op de achtergrond geraakt. Niet alleen de veiligheidssituatie is onzeker, ook veranderingen op het gebied van klimaat, energieschaarste, de bevolkingssamenstelling en economische stabiliteit vergroten de onvoorspelbaarheid van de toekomst. Mogelijke directe bedreigingen voor Nederland zijn niet alleen een grootschalig conflict aan de oostflank van het NAVO-grondgebied, maar ook de neveneffecten van onbeheersbare stromen mensen op zoek naar eten en veiligheid, lamlegging van het digitale netwerk en terroristische aanslagen. De commandant probeert ons inzicht te geven in de basis van de landmacht met al haar verschillende onderdelen en tussentijds is er de gelegenheid om vragen te stellen. Enkele bijzonderheden:

- Nederland en Duitsland hebben een unieke samenwerking waarbij beiden landen samen een GER/NL corps vormen, samen optreden en samen trainen. Zij staan momenteel paraat mocht de NAVO beslissen dat er inzet nodig is. De commandant benadrukt: “Wij (militaire inzet) lossen een situatie niet op. Militairen kunnen alleen de voorwaarden scheppen – een veilige omgeving – waarin anderen een oplossing kunnen bereiken”.
- De Explosieven Opruimingsdienst (EOD) is een krijgsmachtbreed onderdeel ondergebracht bij de landmacht. Zij worden rond 2.000 keer per jaar ingezet, vaak gaat

dit om het verwijderen van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog die aangetroffen worden bij bouw-/graafwerkzaamheden. De mediamomenten richten zich op (potentiële) terroristische aanslagen, denk aan een achtergelaten koffertje. De aanwezigen zijn zichtbaar onder de indruk van het hoge aantal inzet

- De ingezette technologische wapenwedloop zal zich in de toekomst verder ontwikkelen, met name op het gebied van robotica, energievoorziening, kunstmatige intelligentie, biotechnologie en analysecapaciteit van big data.

Toekomstvisie

Regeren is vooruitzien, zo luidt het gezegde. Bij de landmacht is dit niet anders, afgelopen jaar werd de Toekomstvisie “Veiligheid is Vooruitzien” opgeleverd met daarin o.a. een aantal aandachtspunten. Beulen neemt ons mee in dit bijzondere rapport dat niet klassiek top – down is opgesteld maar juist door input van de gehele organisatie. De opstellers zijn gemiddeld 32 jaar en hebben gekeken naar aandachtspunten en kansen op het gebied van personeel, materiaal en infrastructuur. De landmacht gaat zich richten op hoogwaardige technologie, vernieuwende operationele concepten en de onmisbare mens. De visie formuleert ook vier ontwikkellijnen. Die beogen:

- het adaptief vermogen te vergroten;
- de samenwerking met nationale en internationale partners te intensiveren;
- de verbinding tussen mens en technologie te versterken en
- te investeren in het gevecht over lange afstanden en optreden in stedelijk gebied.

De landmacht is daarnaast een opleidingsinstituut. Er worden veel (potentiële) militairen, reservisten en burgers continue opgeleid / bijgeschoold. Doel is om in de toekomst qua organisatie en materiaal flexibeler in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de omgeving, een flinke klus doordat budgetten en de daarmee afgesloten contracten een lange aanlooptijd hebben. We moeten af van het systeem dat we grote aantallen spullen (voorbeeld nachtzichtapparatuur) kopen voor de komende 10 jaar. Het is beter om elk jaar een gedeelte aan te schaffen zodat veel sneller ingespeeld kan worden op technische ontwikkelingen. Hierdoor heb je altijd een mix met aantal nieuwe moderne systemen en voorkom je dat je dat je na 8 jaar alleen maar verouderd materiaal hebt.

Voor de hele landmacht geldt, wat Beulen betreft, dat er moet worden opgehouden met in alles “uniek” te zijn. Er moet meer gebruik gemaakt worden van civiele diensten en producten. Niet alleen omdat zij vaak qua innovatie en flexibiliteit voorop liggen en niet bij te benen zijn maar ook omdat het naast een kostenbesparing vooral in de praktijk veel winst oplevert. Als je gebruik maakt van hetzelfde materiaal als je civiele en militaire partners gaan de onderhoudskosten omlaag. Het vergt een transformatie naar een open organisatie die snel kan veranderen, die is gericht op samenwerking met externe partijen en waarbij doorontwikkeling en innovatie op alle niveaus, maar vooral op de werkvloer, plaatsvindt. De Landmacht hecht ook in de toekomst aan traditie, esprit de corps en de waarde van de bijzondere, eigen identiteit. Bekijk de visie voor meer informatie.

Geo- en de Nederlandse politiek

Tussendoor worden diverse vragen gesteld door de aanwezigen, immers defensie en politiek zijn met elkaar verweven. De politiek bepaald wanneer een missie aangegaan wordt en met welke kaders. De geopolitieke verhoudingen blijven kwetsbaar door instabiele krachten dichtbij en verder weg. Denk bijvoorbeeld aan de klimaatverandering en daarmee samenhangende migratiestromen, de macht van de Verenigde Staten, de grilligheid van Rusland en de onzekere toekomst van het midden Oosten (kruitvat).

Ook in eigen land is defensie afhankelijk van besluiten voortkomend uit de politiek. We lezen al jaren lang de berichten van een tekort of ondeugdelijk materiaal. Eerder bespraken we al het tekort aan personeel, bezuinigen op groot materieel ligt dan snel voor de hand. "Wij doen alles langzaam", aldus de commandant, "behalve verkopen van overtollig materiaal". In 2011 kwam de opdracht om hard te bezuinigen (een miljard) waardoor de keuze gemaakt werd de tanks af te stoten. Die zijn toen heel snel verkocht aan o.a. Finland. Terugkijkend was het wellicht wijzer geweest om ze in de schuur te zetten zodat we ze nu weer hadden kunnen inzetten nu we ze weer nodig hebben. Verkoop levert altijd veel minder op dan dat nieuwe systemen nu kosten.

Innovatief trainen en leren

Voor de volgende etappe in ons werkbezoek verplaatsen we ons naar SimCen Land waar we door de Commandant van deze eenheid uitleg krijgen over de verschillende soorten simulaties en trainingen die gevolgd kunnen worden. Internationaal wordt vol bewondering gekeken naar de diverse technieken die ingezet kunnen worden en steeds vaker komen er verzoeken binnen om ook hiervan gebruik te mogen maken. Dit blijft natuurlijk altijd een afweging, maar dat het opleidingscentrum populair is moge duidelijk zijn. De groep krijgt een rondleiding door de simulatiehal waar diverse simulatoren opgesteld zijn. Dit zijn perfecte replica's van het materieel dat gebruikt wordt in het veld. Aanvullend op instrumenten als professionele games zijn deze high tech tools ideaal om jonge werknemers te trainen op een aansprekende manier. De wat meer ervaren militairen vinden het soms nog wat wennen. Door een personeelstekort bij het SimCen is het aantal trainingen dat mogelijk is beperkt, hierdoor kan het zijn dan sessies geen doorgang krijgen. Ook werken sommige simulatoren nog met verouderde software, ondanks de beschikbaarheid van nieuwe technieken. Deze worden nu gemoderniseerd.

Dat de simulatoren ook mobiel zijn, laat men ons laten zien op de begane grond. Hier staan de vrachtwagens klaar om ter plekke simulatoren klaar te hebben staan; op voorlichtingsdagen en op missie ter ondersteuning. Een van de nieuwste ontwikkelingen is SUIT waarmee je met behulp van VR als eenheid diverse handelingen kunt oefenen. De groep wordt in tweeën verdeeld en gaat op missie in deze VR wereld. Na het aantrekken van het "harnas" en het kalibreren van het pak volgt schiettraining. Wanneer het scenario wordt opgestart waant de groep zich in een gebouw met kwaadwillenden en slachtoffers. Door de innovatieve besturingsystemen kan geschoten worden met een simulatie pistool, kun je deuren openen en voorkomt je dat je tegen elkaar aan loopt. De instructeurs maken een opname en kunnen net als een videoscheidsrechter beslissingen maken en momenten terughalen om te bespreken. Zo

kunnen (communicatie)fouten direct getoond worden wat het leerproces versneld. De meekijkende instructeurs bestaan zowel uit militairen als burgers die bekend zijn met de systemen / materialen. Zij kunnen real-time ingrijpen en de scenario's aanpassen om unieke leermomenten te creëren van verschillend niveau afhankelijk van de leerbehoefte.

Gespreide verantwoordelijkheid

Met deze bijzondere VR belevenis komt ons werkbezoek tot een einde. Nog snel maken we een groepsfoto bij de tank die aan de ingang van het terrein staat. Met een uitloop van bijna twee uur moge het duidelijk zijn: de landmacht heeft haar uitdagingen maar ook ideeën over hoe het beter kan en moet. Ondanks de machten en krachten die wij niet kunnen beïnvloeden is het zaak om te kijken hoe wij als de politiek onze defensie experts kunnen ondersteunen in het werken aan de doelen en afspraken die wij aangaan en waar we aan gebonden zijn (denk aan NAVO). Het personeelstekort lijkt hierbij het meest nijpend, een beter imago en meer enthousiasme/waardering over defensie an sich kan al een wereld van verschil maken.